

COLUMN

MACHTSMISBRUIK

Marc Schweppe

Marc Schweppe is
hoofdredacteur
van Accountant
en Accountant.nl.

Een brief van Oxfam Novib in de bus, voor het eerst zonder de bekende acceptgiro eraan gehecht. Algemeen directeur Farah Karimi laat mij weten hoe “boos en verdrietig” zij is over het wangedrag van medewerkers van de Britse Oxfam-zusterorganisatie. Oxfam zet “alles op alles om de onderste steen boven te krijgen”, aldus Karimi. Terecht, want seksueel wangedrag terwijl je als hulporganisatie mensen in nood komt redden is volstrekt onacceptabel. Seksueel wangedrag is altijd onacceptabel trouwens, daar is het immers wangedrag voor.

Hulporganisaties ervaren macht als ze met mensen, materieel en een flink pak geld in door rampen, oorlog of honger getroffen gebieden aankomen. Die macht leidt bij sommigen blijkbaar tot ongepast gedrag. Niet omdat het moet, maar omdat het kan. Waarom kreeg toenmalig president Bill Clinton ooit een ongepaste verhouding met stagiaire Monica Lewinsky? “Just because I could”, zei hij in een interview voor *60 Minutes*.

Macht en seks komen elkaar nogal eens tegen. “Beter de derde vrouw van een rijkwaard dan de eerste vrouw van een pauper”, las ik in een artikel over macht en erotiek, in het keurige dagblad *Trouw* nog wel. “Evolutionair gezien is het slim voor de man om macht te verzamelen, omdat die hem toegang verschaft tot het andere geslacht”; waarbij werd verwezen naar alfamannetjes bij gorilla's.

Macht maakt dat sommigen de juiste verhoudingen uit het oog verliezen. De #MeToo-beweging, die filmproducenten als Harvey Weinstein en acteurs als Kevin Spacey liet struikelen, draait om misbruik van macht. “Wil jij die rol in

mijn film, dan moet je daar wel wat voor doen.” In de slipstream van die eerste, aansprekende openbaringen kwamen de voorbeelden uit de sport, de politiek, de kerk, het bedrijfsleven. De Londense Presidents Club stopte na 33 jaar met het organiseren van benefietdiners, want de aanwezige alfamannetjes gedroegen zich niet bepaald gepast richting de vrouwelijke serveersters. Opmerkelijk vooral dat we daar bij de 32 eerdere edities niets over gehoord hebben.

Hoe is het in de accountancy in dit opzicht? Bij accountants komt ongewenst seksueel contact significant vaker voor dan gemiddeld, aldus onderzoek van TNO. Marcel Pheijffer wijdde vorig jaar een opinie aan #MeToo, waarbij hij zich afvroeg hoe het stond met de borrelpraat en het ‘Bokitogedrag’ van accountants. Aansprekend onderwerp, maar het leverde minder reacties dan gebruikelijk op. Gevoelige snaar, blijkbaar. “Ik ga weer even in me laten knijpen”, zei een vrouwelijke collega ooit tegen me, onderweg naar de hotelbar tijdens een management-event. Ik werkte destijds bij een big four-kantoor. De tijden zijn sindsdien wel veranderd, gelukkig.

Hoe het ook zij, bedenk wel: anno nu blijft niets meer onder de pet, met dank aan de social media. Qua macht verliest u het, zelfs als grote baas, uiteindelijk toch van Facebook. ←